

δας. Περὶ τῶν στιχεφάνων θὰ σᾶς γράψω προσεχῶς, ἵν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσίς τις αὐτῶν εἰς τὸ ἔμπόριον τῶν Παρισίων.

• Ο αὐτός.

(*"Ἐπεται συνέχεια τῆς Βιβλου"*)

ΔΑΡΒΙΝ—ΛΑΤΑΣ.

Ἡ ἐπιστημονικὴ μεγαλοφυῖς τοῦ αἰῶνος εἶναι δὲ Ἀγγλος Δάρβιν. Εἶναι δὲ μέγας ἐπαναστάτης δῖστις ὅμως ἐγένετο κυβέρνησις. Τὸ καθεστὸς εἶναι δάρβινικὸν καθεστός· συνωμόται δὲ — ἀλλὰ ἀλλὰ *Fille de Madame Angot* συνωμόται — εἶναι οἱ ἀντιδοξοῦντες πρὸς τὰς ἀληθείας τοῦ Δάρβιν.

Οἱ δάρβινισμὸς, ἄνευ τοῦ δόποιου σήμερον οὐδεμίᾳ πράγματι ἐπιστήμην δύναται νὰ ἐξηγηθῇ, ἵντο εἰς ὅμης σχεδὸν ἀγνωστος, τοῦθι διπερ ἡτο σημεῖον τῶν βαρβάρων καιρῶν μας. Ἐὰν Βρετανός τις εἰσήρχετο εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Πανεπιστημίου μας σχολὰς θὰ ἐνόμιζεν διτὶ ὁνειρώτετε· διότι θὰ μετεφέρετο εἰς κόσμον τοῦ 1850, τοῦ δόποιου ὡς "Ατλαντες εἶναι δὲ Φίλιππος Ιωάννου, δὲ Βενιζέλος, δὲ Πάλλης καὶ οἱ συνάδελφοι των·

Τὴν φοβερὰν ταύτην ἔλλειψιν ἥθελησε νὰ ἀναπληρώσῃ δικαθηγητὴς κ. Ζωχὶδης, ἀρέξαμενος σειρὰν μαθημάτων περὶ τῆς θεωρίας τοῦ Δάρβιν ἀπὸ τοῦ ἀμφιθέατρου τοῦ Χημείου. Ἡ νεολαία διψώσα μάθησιν καθ' ὅμιλους σπεύδει ἀκρωμένη ἀληθειῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων πᾶσα ἐπιστημονικὴ καὶ τάρτισις, οὐ μόνον παρὰ τοῖς λατροῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς νομικοῖς καὶ τοῖς φιλοσόφοις, εἶναι ἀδύνατος.

*

**

Συνείθισαν οἱ θεολόγοι ἡματικούν ἀληθειῶν ἐπιστημονικὴν περὶ κόσμου, περὶ ἀνθρώπου, περὶ ζῴων, ἀλλην παρὰ τὴν ποιητικὴν κοσμογονίαν τῆς Γραφῆς, νὰ ἀφρίζουν. Νομίζουν διτὶ ἡ ἐπιστήμη εἶναι καμμία γυναικα ἥτις θὰ τοὺς πάρῃ τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα. Καὶ προτιμοῦν τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὴν γυναικα. Οἱ μωροὶ!

Τὴν φορὰν ταύτην ἐξηγέρθη ἐκ μέρους τῶν θεολογούντων δὲ ιεροκήρυξ Λάτας, δῖστις τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἔκαμε διασκεδαστικωτάτην ὥμιλίαν ἀπὸ τοῦ ἀμβωνὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου.

Ο κ. Λάτας ἐπεκαλέσθη εἰς βοήθειάν του διάφορα ζῶα, δῖπως αὐτὰ μιλήσουν ἀν εἶναι δυνατὸν νὰ δμοιαίσῃ πρὸς αὐτὰ δὲ ἀνθρωπος. Οἱ βήτωρ δὲν ἥθελησε νὰ περιορισθῇ εἰς εἰατόν.

—

Θέλεις λοιπὸν, ἔλεγε, χριστιανὲ, νὰ παραδεχθῆς ὡς πρῶτον ἐξαδελφὸν σου τὸν ὄνον, ὡς δεύτερον τὸν σκύλον καὶ ὡς τρίτον τὸν χοίρον;

Ἔδίκει δὲ οὕτω τὰς ἐξαδέλφας τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὴν δικαιοσύνην ταύτην ἐσπεύσαμεν νὰ ἐπανορθώσωμεν ὑμεῖς, ἀποστείλαντες εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ κ. Λάτα ὡς πρώτην του ἐξαδέλφην μίαν καμήλαν, ὡς δευτέραν μίαν φοράδαν καὶ ὡς τρίτην μίαν γουροῦναν. Ἐλπίζομεν διτὶ τὸ ἄνθος τοῦ ωραίου φύλου τῶν ζῶων θέλει τύχει εὔνοϊκῆς ὑποδοχῆς παρὰ τῷ κ. ιεροκήρυκι.

*

**

Καὶ ἐνῷ ἐνητηχολεῖτο μὲ τὴν σεμνὴν τοῦ ἀνθρώπου γενεalogίαν ἐπέβαλλεν δὲ ἕδιος τὰξιν εἰς τὸ ἀκροατήριόν του· Μήν ἀνησυχῆτε, μὴ ψιθυρίζετε διόλου, τοιμουδιά . . . διότι εἴμαι νευρικός.

Τὴν ὥραν ἐκείνην εἶς εὑσεβῆς ἀποκοιμηθεὶς ἀκριβῶς κάτω τοῦ ἀμβωνὸς ἐροχάλιζεν τὸσον δυνατά, ὡς νὰ ἥθελε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν θεωρίαν τοῦ Δάρβιν.

— Ποιὸ δέ τοι διαφέρει;

— "Ανθρωπος εἶναι, ἀνθρωπος, φωνάζει τὸ ἀκροατήριον.

*
**

Τὸ παρόστημα τοῦ ιεροκήρυκος; Ήτο ὅσον οἶδόν τε μεγαλοπρεπές.

Ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ του ἥκτινοβόλει μία χρυσῆ ἀλυσος, ἣν προσεπάθει πάντοτε νὰ ἐπιδεικνύῃ, ἀγνοοῦμεν τέ ρητορικὸν ἀποτέλεσμα ἐπιδιώκων.

Τὰς χειρας δὲ τὰς εἶχε πάντοτε εἰς τῆς τσέπαις του ἀνακινῶν καὶ σπασμοδικῶς περιστρέφων αὐτὰς, ἀναλόγως τῶν διαφόρων ἐξάψεων καὶ πτώσεων τοῦ λόγου του.

Κάνεις βέβαια δὲν εἶχε πάντα δικαίωμα νὰ τὸν ἐρωτήσῃ:

— Τί ἥθελες τὰ χέρια σ' τῆς τσέπαις; "Ε; Τί γύρευες ἔκει;

Καὶ μεταχειρίζομενος τὰ ἰδιάζοντα αὐτῷ ρητορικὰ σχήματα, δι' ὧν ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα αὐτό, τὸ δόποιον ζητεῖ νὰ παραστήσῃ:

— Τὸ βγάζω, κύριοι, τὸ βγάζω κ' ἔγω, ἔλεγε, δεικνύων τὸ ράσον του, ἐνῷ αἱ χειρες σπασμοδικῶς ἐκινοῦντο εἰς τῆς τσέπαις.

Τότε μόνον τὸ ἀκροατήριον κατελήφθη δὲν ξεύρομεν ὑπὸ ποίου φόβου καὶ οἱ ψιθυροὶ καὶ δὲ θρύσσος ὅλος καθησύχασαν.

Καὶ εἰ; τὰ θεωρεῖα τῶν γυναικῶν ἐπίσης πολὺς ἔβασλευε φόβος.

*
**

Καὶ ἐξηκολούθει νὰ ιστορῇ πῶς ἐγεννήθη ἢ περὶ καταγωγῆς του ἀνθρώπου θεωρία τοῦ Δάρβιν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀπὸ τοῦ γυναικωνίτου ἐν βρέφος ἐκλαυθμήριζεν.

— Τί εἶναι αὐτό; Τί εἶναι αὐτό, βροντᾶ ἀπὸ τοῦ ἀμβωνὸς δὲ Λάτας. "Οποια ἔχει παιδί, νὰ τὸ πετάξῃ ἔξω. Σᾶς λέγω εἴμαι νευρικός.

*
**

Τὸ μέρος τουτο τοῦ λόγου διεγείρει εἰς τὸ εὑσεβῆς ἀκροατήριον γέλωτας καὶ καγχασμούς. Ο ναὸς ὅλος ἔγέλα.

Ο ιεροκήρυξ κτυπᾷ τὸν γρόνθον του ἐπὶ τοῦ ἀμβωνὸς καὶ μὲ φωνὴν βαρυτόνου:

— Μὴ γελάτε! λέγει, πρέπει νὰ κλαίτε!

*
**

Τοὺς γέλωτας ὅμως διεδέχθησαν ψιθυρισμοί, μορφασμοί, σαρκασμοί, ἐπικρίσεις.

Ο ιεροκήρυξ καταφεύγει εἰς τὸ ὄψιστον ἐπιχείρημά του δῆπος κεραυνώση τοὺς ἀπίστους.

— Μὴ νομίζετε, λέγει, διτὶ διαιλιῶ ἐξ ἐπαγγέλματος. Δὲν ἔρχομαι ἐδῶ, δχι, ὡς εἰσαγγελεὺς τοῦ Θεοῦ. Ἐὰν ἡ φιλοσοφία καταρρίψῃ τὸν θεόν, τότε καὶ ἔγω παρουσιάζομαι μὲ πανταλόνια καὶ φοκόλ.

*
**

Τὸ ὑερεολόγιον τοῦ κ. Λάτα κατὰ τοῦ κ. Ζωχιοῦ, τοῦ ἐπιστήμονος, διστις οὐδὲν ἄλλο πράττει ή νὰ μεταδίδῃ γνώσεις θετικῶν ἐπιστημῶν εἰς τοὺς φοιτητὰς, γνώσεις αἱ διοῖαι ἐνδισφ βροτίζονται ἐπὶ πρᾶγμάτων καὶ πειραμάτων ὑπὸ μυρίων Λατῶν δὲν ἀναιροῦνται, τούναντίον δὲ κατὰ τῶν πρᾶγμάτων πόλεμος τοῦ Λάτα ἀποδεικνύει αὐτὸν ὡς ἵεροκήρυκα

τοῦ ψεύδους, δχι τῆς ἀληθείας, τὸ ὑερεολόγιον λέγομεν τοῦ οὗτος βαθμὸς συγγενείας, ὡστε δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς γεραροῦ ἵεροκήρυκος ἢ τὸ Καλλιφορνία διλόκληρος.

— "Ανθρωποι, ἔβδοι, ἄκριτοι, κακοήθεις, μωροί, καὶ μὲν μας.

συγχωρεῖτε διότι διὰ τοιούτων λέξεων μιαίνω τὸν ἵερόν αὐτὸν ἄμβωνα, ἀνθρωποι, λέγω, αἰσχροί, ἀνηθικοί, διε- ἄλλην γειτόνισσαν ἐνδιαφέρονται ή διὰ τὴν Κωνσταντινού-

φθαρμένοι καὶ ζητῶ συγγνώμην διότι δμιλῶ οὕτω πως, πολιν, ἵς τὸ λευκὸν ὡς χανουμίσσης πρόσωπον προσπαθοῦν ἀλλὰ κύριοι εἰμαι ἔξωργισμένοις, εἰμαι ἀγανακτησμένοις, εἴ- νὰ διέδουν διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τῆς τελευταίας.

Καὶ τὰ χέρια ἔξηκολούθουν νὰ κρύπτωνται ἐντὸς τσεπῶν.

*
**

"Ἐθαυμάσθη δ' ἐπίσης δ. κ. Λάτας καὶ δταν εἰσάγαγε τὴν ἀπ' ἄμβωνος ρεκλάμαρ, ἥτοι δτε ἀντικατέστησε τὸν ἄμβωνα εἰς τὴν τετάρτην σελίδα τῶν ἐφημερίδων.

— Περὶ τούτων πάντων, ἔλεγεν, ἔγραψε ἕγω καὶ τὸ Σύγγραμμά μου εὑρίσκεται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τοῦ κ. Νάκη, ὅδος Αἰόλου, ἀριθμ. 52. Ἐκεῖ δύνασθε νὰ τὸ ἀγοράστε, εὑωνον μάλιστα, διότι ἕγω δὲν ἔννοω νὰ κερδίσω. Σπεύσατε λοιπὸν εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τοῦ κ. Νάκη.

Φαντασθῆτε αὔριον νὰ δμιλῇ κατὰ πολυτελείας δ. κ. Λάτας καὶ νὰ παρεμβάλλῃ τὰ ἔξης ἐν τῷ λόγῳ του :

— Μὴν ἀγοράζετε τὰς ἐσθῆτάς σας ἀπὸ τὸ ἐμπορικὸν τοῦ Τσάτου, διότι ἔκει θὰ εὑρητε ὅλω πολυτελῆ ὑφάσματα, ἀγοράζετε ἀπὸ τὸ ἐμπορικὸν τοῦ κ. Στέκου, διστις ἔχει ἐφθηνὰ μεταξωτὰ καὶ τούτια ἀπλᾶ καὶ κόσμια.

*
**

"Ο κ. Ζωχιὸς πρέπει νὰ χαιρῇ διότι τοιοῦτον ἔξ ολου τοῦ κλήρου εὑρεν ἀντίπαλον, διστις κινεῖ τὸν γέλωτα καὶ τῶν ἀπλουστέρων.

Νομίζομεν δτι ἡ θρησκεία δὲν ἔχει τίποτε κοινὸν μετὰ Σταυροδρομίτικων ἀπόκρεω μας. 'Δλλ' ἡμεῖς ἐδῶ εἴμεθα τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀν θέλη δ κύριος Λάτας νὰ ἀγαιρέσῃ ἀνθρωποι τῆς προσόδου, δχι τῶν τύπων, ὡς σεῖς πολλὴν ὑτὸν Δάρδιν, δρεῖτε νὰ σπουδάσῃ πρῶτον φυσικὰς ἐπιστη- πόληψιν δὲν ἔχομεν εἰς τὸν Καζαμίχν· ἑορτάζομεν δπόταν μας, ἀνθρωπολογίαν καὶ βιολογίαν, διότι τὰ ἐπιστημονικὰ θέλωμαν καὶ δπως θέλομεν. Διὰ τὰς ἀπόκρεω μας κυρίως οὔτε Τριωδίου εἶχομεν ἀνάγκην, οὔτε προσωπείων, οὔτε χορῶν. 'Απόκρεω εἶχε πρῶτα πρῶτα δ ἀτμοσφαιρικὸς κατειστικῶς καὶ μόνον ἀγνὴ χριστιανικὴ ἡθικὴ, οὐδὲν κοινὸν ρός· ἀπόκρεω εἶχον τὰ νομίσματά μας· ἀπόκρεω ἔχουν αἱ διπλωματικαὶ μας σχέσεις· ἀπόκρεω ἔχει δηλη ἡ κοινωνία μας.

Ο δὲ ἄμβων, ἀπὸ τοῦ δποίου δέον νὰ διδάσκηται ἀπο- κλειστικῶς καὶ μόνον ἀγνὴ χριστιανικὴ ἡθικὴ, οὐδὲν κοινὸν ρός· ἀπόκρεω εἶχον τὰ νομίσματά μας· ἀπόκρεω ἔχουν αἱ διπλωματικαὶ μας σχέσεις· ἀπόκρεω ἔχει δηλη ἡ κοινωνία μας.

Καλεσάν.

MOTTO.

"Η ποίησις τοῦ Παράσχου εἶναι ποτήριον ὑδατος θολοῦ, τοῦ δποίου τὸ ἄνω μέρος κατεστάλαξε καὶ εἶναι διαυγές ὡς κρύσταλλος, τὸ δὲ ἄλλο εἶναι . . . χῶμα.

Καλεσάν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΙΚΑ.

('Ιδιαιτέρα ἀνταπόκρισις).

Κύριε Μὴ Χάνεσαι,

Μεταξὺ 'Αθηνῶν καὶ Κωνσταντινούπολεως ὑπάρχει το- τοῦ ψεύδους, δχι τῆς ἀληθείας, τὸ ὑερεολόγιον λέγομεν τοῦ οὗτος βαθμὸς συγγενείας, ὡστε δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς

'Αθήνας νὰ μὴν ἐρωτοῦν κάποτε περὶ τῆς ὑγείας τῆς πόλεως

Βίς τὸ παράθυρόν των δταν βγαίνουν αἱ 'Αθῆναι διὰ ποίαν συγχωρεῖτε διότι διὰ τοιούτων λέξεων μιαίνω τὸν ἵερόν αὐτὸν ἄμβωνα, ἀνθρωποι, λέγω, αἰσχροί, ἀνηθικοί, διε- ἄλλην γειτόνισσαν ἐνδιαφέρονται ή διὰ τὴν Κωνσταντινού- φθαρμένοι καὶ ζητῶ συγγνώμην διότι δμιλῶ οὕτω πως, πολιν, ἵς τὸ λευκὸν ὡς χανουμίσσης πρόσωπον προσπαθοῦν ἀλλὰ κύριοι εἰμαι ἔξωργισμένοις, εἰμαι ἀγανακτησμένοις, εἴ- νὰ διέδουν διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τῆς τελευταίας.

Αἱ τελειότεραι κυράτσαι δὲν θ' ἀπετέλουν τόσον κωμικὸν διάλογον, οἷος θὰ ἐλάμβανε χώραν ἀν ποτε αἱ 'Αθῆναι ἀπὸ τὸν ἐκ πεντελικοῦ ἔξωστην τῶν καὶ ή Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τὸ χρωματισμένον σαχνιστής της, πρωναῖ καὶ αἱ δύο, ἀκτένιστοι, μὲ φακιόλι ή μία, μὲ γιασμάκι ή ἄλλη, ἡρχιζον νὰ τὰ λένε, κατὰ τὴν μεθυστικὴν τοῦ γυναικείου φύλου ἐκφρασιν· διότι τὸ νὰ τὰ λένε τῶν Κυριῶν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ : νὰ πιοῦμε τῶν ἀνδρῶν.

Δι' ἐκατέραν βεβαίως ή πρώτη στροφὴ τῆς Κεράτσας τοῦ χρυσοῦ Τανταλίδου θὰ ἔπαιρνε καὶ θὰ ἔδιδε. Τὴν ἐνθυμεῖσθε:

* * * * * Η κεράτσα Κρουσταλλίτια ἔχει γνῶσι σὰν κουκούτσι

Καὶ μὲν γλώσσα σὰν παπούτσι.

Καὶ δταν κάμηρη νὰ λαλήσῃ φαναριώτικα καμπόσα,

"Ω! νὰ διητε τότε πνεῦμα! ὦ νὰ διητε τότε γλώσσα.

Πάτα, πάτα, πάτα, πάτα,

Xl.lia λόγια τῆς τρεχάτα.

Τὸν διάλογον αὐτὸν θὰ σηκωθῶ ἐπίτηδες κάνενα πρωτεύοντας νὰ τὸν ἀκούσω καὶ νὰ σᾶς τὸν στείλω τηλεγραφικῶς.

*
**

Τώρα θὰ περιμένητε ίσως καμπίαν περιγραφὴν τῶν ταχαροδρομίτικων ἀπόκρεω μας. 'Δλλ' ἡμεῖς ἐδῶ εἴμεθα τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀν θέλη δ κύριος Λάτας νὰ ἀγαιρέσῃ ἀνθρωποι τῆς προσόδου, δχι τῶν τύπων, ὡς σεῖς πολλὴν ὑτὸν Δάρδιν, δρεῖτε νὰ σπουδάσῃ πρῶτον φυσικὰς ἐπιστη- πόληψιν δὲν ἔχομεν εἰς τὸν Καζαμίχν· ἑορτάζομεν δπόταν μας, ἀνθρωπολογίαν καὶ βιολογίαν, διότι τὰς νομίσματα καὶ δπως θέλομεν. Διὰ τὰς ἀπόκρεω μας κυρίως οὔτε Τριωδίου εἶχομεν ἀνάγκην, οὔτε προσωπείων, οὔτε χορῶν. 'Απόκρεω εἶχε πρῶτα πρῶτα δ ἀτμοσφαιρικὸς κατειστικῶς καὶ μόνον ἀγνὴ χριστιανικὴ ἡθικὴ, οὐδὲν κοινὸν ρός· ἀπόκρεω εἶχον τὰ νομίσματά μας· ἀπόκρεω ἔχουν αἱ διπλωματικαὶ μας σχέσεις· ἀπόκρεω ἔχει δηλη ἡ κοινωνία μας.

Σεῖς ἔκει χοροπηδᾶτε νυχθημερὸν καὶ μᾶς ἀπεκάματε μὲ τὰς ἀτελευτήτους περιγραφάς τας τῶν χορῶν δὲν σᾶς νομίζαμε τόσο ξιπτασμένους θὰ τὸ ἀπαίτονυ ὅμως αἱ 'Αθηναῖαι καὶ . . . la femme oblige.

Χοροὺς ἐδῶ, μὲ σάλτα μάλιστα σύρχονομήκη καὶ κανκάν ἀσελγέστατα, ἐδῶδον ήμερησίως τὰ . . . νομίσματά μας. Χάρτινα, χαλκᾶ καὶ μεταλλικὰ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον, ὡσεὶ ἐπρόκειντο ἀγῶνες ἀναρρήχησεως ἐπὶ ίστοῦ. 'Ενόμιζες δτι ἔξετίθεντο εἰς πλειοδοσίαν. Τὸ μεταλλικὸν ἀπὸ 130 διὰ τοῦ Ούρα βολτα τοῦ Βέραλου ἔφθασεν εἰς τὰ 250. Διατέ ητο 130 καὶ πῶς ἔγινε 250; Αὐτὰ τὰ μυστήρια οὐδὲ οἱ ἀληγημικοὶ τοῦ μεσαιώνος τὰ κατείχον.